

МОЛОДІЖНІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СКЛАДОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Телешун Я.С., студент освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр»
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри теорії держави і права НАВС
Заяць Н.В.

Події, що мали і мають місце в Україні, починаючи з 21 листопада 2013 року, поставили перед українським політичним істеблішментом і суспільством загалом, важливе питання, щодо наявності ефективного механізму залучення громадян до прийняття політико - економічних і гуманітарних рішень стратегічного характеру, що мають соціальні наслідки. Вже, ні у кого не викликає заперечень теза, що локомотивом змін має слугувати громадянин, а не політик. Адже, сучасна демократія - це вже не «влада більшості» та функціонування представницьких інститутів, це наявність конкурентного середовища та представлення інтересів у виробленні програм державної політики. Якість державного менеджменту безпосередньо залежить від рівноваги у політико - адміністративній системі та впровадження тих механізмів управління, до яких не лише готове, а і яких потребує суспільство. Так само і громадянське суспільство є зрізом життя суспільства, а його зрілість засвідчує ступінь його розвитку, так і публічна політика є зрізом політики та управління, де ефективно діють канали консенсусу у вирішенні суспільних проблем, у тому числі й подолання криз.

Важливу роль в процесі становлення, розвитку і функціонування кожного громадянського суспільства відіграє молодь. Як соціально - демографічна група населення, молодь наділена доволі специфічними рисами характеру. Ця специфіка полягає в тому, що за відсутності власного життєвого досвіду молодим людям притаманні такі якості, як допитливість, молодіжний максималізм, активність, ініціативність і прагнення до самоорганізації та самоуправління. Саме забезпечення умов для ефективної самореалізації і самоорганізації молоді є одним із механізмів її становлення та розвитку. Адже, спрямованість молоді на самореалізацію, високий рівень її зацікавленості в покращенні соціальної, політичної і економічної структури суспільства виявляє себе через індивідуальні і групові дії. Сучасними формами самоорганізації молоді можуть бути різні за структурою та ідеологічною спрямованістю утворення: студентські колективи, професійні гуртки, молодіжні політичні партії, неформальні об'єднання за інтересами, інтерактивні клуби, соціальні мережі в Інтернет, міжнародні спілки, молодіжні громадські організації тощо.

В науковій літературі сформувалися достатньо усталені погляди щодо визначення молодіжних громадських організацій. Л. Лойко визначає громадські організації як «формалізовані самодіяльні (неурядові) неприбуткові об'єднання громадян, спрямовані на реалізацію різноманітних колективних інтересів і захист колективних прав». Більш загальне визначення молодіжної організації можна віднайти в українських вчених О. Корнієвського та В. Якушика. Вони розглядають її як

«добровільне об'єднання молодих громадян, що утворюється для реалізації і захисту своїх різнобічних, зокрема, специфічних (як для особливої категорії населення) колективних інтересів з метою об'єднання зусиль молоді для участі в соціально-економічних, громадсько-політичних, державотворчих процесах». Як засвідчує практика, молодь об'єднується в громадські організації та рухи, отримує значно більше можливостей для задоволення власних потреб та інтересів.

Сьогодні, на жаль, різні молодіжні об'єднання мають невеликий вплив на сферу публічної політики, незважаючи на їх досить стрімке кількісне зростання протягом останніх років. Україна поки що відстає за цим показником не лише від розвинутих країн, але навіть від тих, які зовсім недавно належали до соціалістичного табору: якщо в Україні на 10 тис. населення існує 11 зареєстрованих організацій, то в Росії - 25, в Угорщині 46, в Чехії - 55, в Хорватії - 85, в Естонії - 210. О. Корнієвський вважає, що поглибленню цього явища сприяють «не стільки об'єктивні чинники (серйозні економічні та соціальні негаразди в суспільстві тощо), скільки суб'єктивні (розколотість, незавершеність політичної самоідентифікації молодіжного руху, напруженість у міжособистісних стосунках молодіжних лідерів та їх внутрішньо-клієнтальних взаєминах з молодіжним активом організацій та об'єднань, що в свою чергу негативно впливає на інтеграційні процеси в середовищі громадсько-політично активної молоді, поглиблює загальні дезорганізаційні тенденції в молодіжному русі)».

Участь у роботі молодіжних організацій у підлітковому віці та юності має важливий вплив з двох основних причин. По-перше, практична діяльність дозволяє ознайомлювати молодь з соціальними ролями та процесами (іншими словами, організаційною діяльністю), які є необхідними у дорослому житті для виконання громадянських обов'язків. По-друге, на особистішому рівні ця участь сприяє формуванню громадянськості як складової особистішої ідентичності.

Тобто, громадянська позиція молоді, що знаходить свій вияв в участі в громадських організаціях, допомагає молоді усвідомити своє місце в суспільних процесах, здійснити персональний внесок в розвиток країни, спонукає молодь брати участь в політичних процесах і цією участю реалізувати свої інтереси.

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ

Турова Є.О., студент ННІПН НАВС

Науковий керівник: к.і.н., доцент кафедри загальноправових дисциплін ННІПН НАВС Денисенко О.А.

Після підписання Радянським Союзом у серпні 1975 р. Заключного акту Народи у Гельсінкі у справах безпеки й співпраці в Європі, в країні активно поширюється дисидентський рух. Повіряючи в лібералізацію радянського ладу, дисиденти почали організовувати легальні групи й об'єднання, які мали наглядати за дотриманням прав